

**การศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้าน
ในตำบลดอนชมพู อำเภอนोनสูง จังหวัดนครราชสีมา**
**A STUDY ON PARTICIPATION OF PEOPLE FOR VILLAGE DEVELOPMENT IN
DONCHUMPOO SUB-DISTRICT, NONSUNG DISTRICT,
NAKHON RATCHASIMA PROVINCE**

จุฑารัตน์ จันทรสว่าง¹, ณัฐนิชา ชัยพิพัฒน์², เมษานารัตน์ ขาวพิมาย³,
วัลวิสา รักษา⁴, อารยา ทิศรักษ์⁵, ประวิทย์ สืบทิพย์⁶, อัสณี ปานชาลี⁷,
ศันสนีย์ มณีโชติ⁸, รุจาภา ประวงษ์⁹, ตูลา คมกฤต มโนรัตน์¹⁰

JUTARAT JANSAWANG¹, NATNICHCHA CHAIPHIPHAT², MESATHANARAT KHAOPHIMAI³,
WANWISA RAKSA⁴, ARRAYA THITSARAK⁵, PRAWIT SUEPTHIP⁶, ASSANEE PANCHALEE⁷,
SUNSANEE MANEECHOT⁸, RUJAPHA PRAWONG⁹, TULA KHOMKIT MANORAT¹⁰

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้านในตำบลดอนชมพู อำเภอนोनสูง จังหวัดนครราชสีมา และเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้าน ในตำบลดอนชมพู อำเภอนोनสูง จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถาม ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป จำนวนทั้งสิ้น 6,286 คน จาก 13 หมู่บ้านในตำบลดอนชมพู อำเภอนोनสูง จังหวัดนครราชสีมา ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 376 คนดังนี้ บ้านดอนชมพู 33 คน บ้านส้ม 46 คน บ้านมะระ 29 คน บ้านสระพรวน 25 คน บ้านดอนรี 40 คน บ้านเมืองที่ 29 คน บ้านเปลาะปลอ 50 คน บ้านศรีสุข 28 คน บ้านดอนตะแบง 20 คน บ้านดอนชมพูพัฒนา 39 คน บ้านจอก 14 คน บ้านมิตรภาพ 12 คน และบ้านแสนสุข 11 คน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ สถิติทดสอบหาความแตกต่างค่าที (t-test) และค่าเอฟ (F-test) การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

ผลการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้าน ในตำบลดอนชมพู อำเภอนोनสูง จังหวัดนครราชสีมา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาารายด้านของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้านจากมากไปน้อย สามารถสรุปได้ดังนี้ อันดับที่ 1 ด้าน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อันดับที่ 2 ด้าน

1-10 สังกัดโปรแกรมวิชาสังคมศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

คุณภาพชีวิตและด้านสังคม อันดับที่ 3 ด้าน โครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ อันดับที่ 4 ด้าน การเมือง การบริหาร และการบริการ อันดับที่ 5 ด้านเศรษฐกิจและด้านเกษตรกรรม ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้าน ในตำบลดอนชมพู อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า เพศ อายุ อาชีพ ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และมีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้านแตกต่างกัน

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม, ประชาชน, การพัฒนา

Abstract

This research was to study the level of participation of the people in villages in Don Chomphu Sub-district, Non Sung District, Nakhon Ratchasima Province, and to compare participation of the people in villages in Don Chomphu Sub-district, Non Sung district, Nakhon Ratchasima Province. The data was classified based on individual requirements which were quantitative research. The research instrument was an interview which was by means of random sampling from 18 observers, the remaining 6,286 people from 13 villages in Don Chomphu Sub-district, Non Sung District, Nakhon Ratchasima Province. The samples were 376 people which were as follows: 33 people from Ban Don Chomphu, 46 people from Ban Som, 29 people from Ban Mara, 25 people from Ban Saphuan, 40 people from Ban Donree, 29 people from Ban Muang Tee, 50 people from Ban Plo Por Lor, 28 people from Ban Srisuk, 20 people Ban Don Tabang, 39 people from Ban Don Chompoo Pattana, 14 people from Ban Chok, 12 people from Ban Mitrapap, and 11 people Ban San Suk. The data was analyzed as the overall descriptive statistics by means of percentage, mean, and standard deviation. The statistics used in the hypothesis was t-test and F-test, one-way ANOVA.

The results revealed the participation of the people in village development in Don Chomphu Subdistrict, Non Sung District, Nakhon Ratchasima Province was at a high level. When considering the aspects of the participation in village development, it can be summarized from the most to the least of participation as follows: 1) natural resources and environment, 2) quality of life and society, 3) infrastructure utilities and public utilities, 4) politics, administration and services, 5) economics and agriculture. The comparative results of the participation of people in village development in Don Chomphu Subdistrict, Non Sung District, Nakhon Ratchasima Province classified by personal factors were found that sex, age, occupation and length of time living in the village were statistically significant differences in participation in the development of different villages.

Keywords: participation, people, development

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มีนโยบายกระจายอำนาจเพื่อนำไปสู่การมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างชัดเจน รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ได้ให้ความสำคัญในการเป็นอิสระขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามหลักแห่งการปกครองตนเอง และส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำ สิ่งอำนวยความสะดวกของส่วนรวม รวมถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาในพื้นที่ตัวอย่าง เช่น มาตรา 287 ของรัฐธรรมนูญระบุว่าประชาชนในท้องถิ่นมีสิทธิและมีส่วนร่วมในการบริหาร (ประเดิม แพทย์รังสี, 2556)

การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญโดยเป็นการส่งเสริมให้ทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้นในการจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้วยการเปิดโอกาสให้ทุกคนและผู้ที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมคิด ร่วมตัดสินใจเพื่อสร้างความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และตอบสนองต่อความต้องการของ ประชาชน ซึ่งการที่ประชาชนมีบทบาทและมีส่วนร่วมตัดสินใจในการบริหารขององค์การบริหารส่วน ท้องถิ่นนั้น ก่อให้เกิดความผูกพัน อีกทั้งยังเห็นความสำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีต่อระบอบ ประชาธิปไตยและมีต่อการตอบสนองความต้องการที่จำเป็นของประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ (วรานนท์ เกื่อนสิน, 2563)

องค์การบริหารส่วนตำบลดอนชมพู อำเภอนาสาย จังหวัดนครราชสีมา เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับตำบลที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชนเป็นอย่างมาก ประกอบด้วยหมู่บ้านต่าง ๆ จำนวน 13 หมู่บ้าน มีสภาพแวดล้อมสังคมและวัฒนธรรมที่ปรับเปลี่ยนไปตามกระแสทุนนิยม และให้ความสำคัญกับการดำเนินชีวิตในครอบครัว ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม และรับจ้างทั่วไป ซึ่งการดำเนินชีวิตของประชาชนในพื้นที่ตำบลดอนชมพู อำเภอนาสาย จังหวัดนครราชสีมาต่างก็มีผลต่อการเข้าร่วมพัฒนาหมู่บ้าน นอกจากนี้องค์การบริหารส่วนตำบลดอนชมพู มีการพัฒนาบริหารจัดการที่ไม่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของชุมชนจึงทำให้บทบาทของผู้นำชุมชน ไม่สามารถนำพาชาวบ้านทำกิจกรรมเพื่อให้เกิดการพัฒนา ชาวบ้านต่างขาดความเชื่อมั่นในการร่วมมือร่วมใจกันทำกิจกรรมเพื่อส่วนรวม แม้การมีส่วนร่วมของประชาชนนี้จะเป็นส่วนเล็กน้อยในองค์ประกอบของการพัฒนาให้สัมฤทธิ์ผลในหมู่บ้านและตำบล แต่หากได้รับความร่วมมือ ร่วมแรงร่วมใจจากประชาชนและผู้นำ จะเกิดผลประโยชน์ที่จะช่วยขับเคลื่อนหมู่บ้านให้เกิดการพัฒนาไปในทิศทางที่ดียิ่งขึ้น ทั้งนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลดอนชมพูได้สร้างการพัฒนาจากฐานราก ตั้งแต่การมีส่วนร่วมให้ชาวบ้านและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมอย่างจริงจังในการวางแผนและพัฒนา เพื่อให้มีการทำงานอย่างเป็นระบบ เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนและครอบคลุมตรง กับความต้องการทุก ๆ ด้าน ขณะเดียวกันองค์การบริหารส่วนตำบลดอนชมพูมีแผนพัฒนาและได้ดำเนินการตามแผนพัฒนาในหลายด้าน เช่น ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านทรัพยากรธรรมชาติ ทั้งนี้ การพัฒนาต่าง ๆ ยังเป็นเครื่องมือในการบริหาร จัดการอย่างมีส่วนร่วม แต่จากผลการดำเนินงานที่ผ่านมา พบว่าการดำเนินงานในแผนงานต่าง ๆ ไม่ประสบผลสำเร็จมากเท่าที่ควร โดยเฉพาะในเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่ใน

ระดับที่ไม่มาก สังเกตได้จากการขอความร่วมมือให้คนในชุมชนช่วยกันในการพัฒนาสิ่งแวดล้อมในหมู่บ้าน แต่ก็มีส่วนน้อยที่ให้ความร่วมมือ เพราะมองว่าเสียเวลาในการทำงาน และไม่ใช่ว่าเรื่องของตนเอง คิดว่าเป็นเรื่องของผู้นำชุมชน นอกจากนี้ยังสังเกตได้จากการจัดประชุมประจำเดือนในแต่ละเดือน ซึ่งเป็นเวทีที่เปิดโอกาสให้ประชาชนในหมู่บ้านได้นำเสนอปัญหา ข้อเสนอแนะ หรือแนวทางในการแก้ปัญหา ในทุก ๆ ด้านของหมู่บ้านโดยพบว่าการเข้าร่วมประชุมของประชากรในหมู่บ้านมีสัดส่วนน้อยเมื่อเทียบกับจำนวนประชากรทั้งหมดในหมู่บ้าน ปัญหาส่วนใหญ่ที่ทำให้ประชาชนไม่มีส่วนร่วมเพราะประชาชนต้องออกไปทำงานและใช้เวลาทุ่มเทไปกับงานของตน จนไม่ได้สนใจในเรื่องของการพัฒนาท้องถิ่น และอาจมีสาเหตุมาจากการดำเนินการของภาครัฐที่ขาดความต่อเนื่องในการดำเนินการตามแผนพัฒนา ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญในการพัฒนาหมู่บ้าน ไม่ตระหนักถึงประโยชน์ที่จะได้รับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้าน และสิ่งสำคัญคือผู้นำหมู่บ้านอาจจะไม่ให้ความสำคัญมากเท่าที่ควร

จากความเป็นมาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะวิจัย เรื่อง การศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้าน ในตำบลดอนชมพู อำเภอนโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา ทั้งนี้เพื่อจะได้ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ใช้เป็นแนวทางการส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้านของตนเองต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้านในตำบลดอนชมพู อำเภอนโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้าน ในตำบลดอนชมพู อำเภอนโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วม 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ด้านเศรษฐกิจและด้านเกษตรกรรม ด้านคุณภาพชีวิตและด้านสังคม ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการเมือง การบริหาร และการบริการ

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป จากทั้งสิ้น 13 หมู่บ้าน ในตำบลดอนชมพู อำเภอนโนนสูง จังหวัด นครราชสีมา จำนวนทั้งสิ้น 6,286 คน และกลุ่มตัวอย่างจำนวน 376 คน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยนี้ คือ ผู้ที่อาศัยอยู่ในตำบลดอนชมพู อำเภอนนสูง จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 13 หมู่บ้าน จากการสุ่มตัวอย่างจากสูตรการคำนวณของ ยามาเน่ (Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และค่าความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่างกำหนดเป็น 0.05

เมื่อได้กลุ่มตัวอย่างแล้ว แบ่งกลุ่มตัวอย่างตามหมู่บ้าน ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิตามสัดส่วน โดยจำนวนกลุ่มตัวอย่างตามแต่ละหมู่บ้านได้จำนวนดังนี้ บ้านดอนชมพู 33 คน บ้านส้ม 46 คน บ้านมะระ 29 คน บ้านสระพรวน 25 คน บ้านดอนรี 40 คน บ้านเมืองที 29 คน บ้านเปลาะปลอ 50 คน บ้านศรีสุข 28 คน บ้านดอนตะแบง 20 คน บ้านดอนชมพูพัฒนา 39 คน บ้านจอก 14 คน บ้านมิตรภาพ 12 คน บ้านแสนสุข 11 คน

การวิจัยนี้ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Non-probability Sampling) โดยการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) สุ่มกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้ง 13 หมู่บ้าน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามทั้งนี้จะเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างพร้อมให้ความร่วมมือ ด้วยความสมัครใจในการตอบแบบสอบถามเท่านั้น

ขอบเขตด้านพื้นที่ที่ศึกษา

ตำบลดอนชมพู อำเภอนนสูง จังหวัดนครราชสีมา ประกอบด้วยหมู่บ้านทั้งหมด 13 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านดอนชมพู บ้านส้ม บ้านมะระ บ้านสระพรวน บ้านดอนรี บ้านเมืองที บ้านเปลาะปลอ บ้านศรีสุข บ้านดอนตะแบง บ้านดอนชมพูพัฒนา บ้านจอก บ้านมิตรภาพ บ้านแสนสุข

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้พัฒนามาจากวิจัยของประเดิม แพทย์รังสี (2556) เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น ศึกษากรณีเทศบาลตำบลท่าหลวง อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี ซึ่งมีแนวคิดในการศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้าน คือ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ด้านเศรษฐกิจและด้านเกษตรกรรม ด้านคุณภาพชีวิตและสังคม ด้านทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและแหล่งน้ำ ด้านการเมือง การบริหารและการบริการ คณะผู้วิจัยได้นำแนวคิดในการศึกษา ปัจจัยทั้ง 5 ด้าน มาใช้ในการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้าน ในตำบลดอนชมพู อำเภอนนสูง จังหวัดนครราชสีมา โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ดังนี้

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง

1. เพศ
2. อายุ
3. ระยะเวลาในการอยู่อาศัย
4. อาชีพ

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้าน
ในตำบลดอนชมพู อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา

1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ
2. ด้านคุณภาพชีวิตและด้านสังคม
3. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
4. ด้านการเมือง การบริหาร และการบริการ
5. ด้านเศรษฐกิจและด้านเกษตรกรรม

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ขั้นตอนการวิจัย

วิจัยนี้เป็นการวิจัยในเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีรายละเอียดวิธีการวิจัยดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัย เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ศึกษาค้นคว้า

1.2 กำหนดกลุ่มตัวอย่างและกลุ่มประชากร โดยประชากรที่วิจัย คือ บุคคลที่อาศัยอยู่ในตำบลดอนชมพู อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา

1.3 สร้างเครื่องมือในการวิจัย ใช้หลักการสร้างจากทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและกรอบแนวคิด เพื่อกำหนดแบบเครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม

1.4 นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยการทดสอบความเที่ยงตรงหรือความสอดคล้องของเครื่องมือ (IOC : Index of item objective congruence)

1.5 ใช้แบบสอบถามที่ถูกต้องสมบูรณ์กับกลุ่มตัวอย่าง และรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนทันที

1.6 บันทึกข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ใช้ผลทางสถิติในการวิเคราะห์ แปลผลการวิเคราะห์ สรุปการวิเคราะห์ และจัดทำสรุปเล่มนำเสนอผลงานวิจัย

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังแสดงรายละเอียดดังนี้

2.1 ประชากรในการวิจัย

ประชากรในการวิจัยนี้ คือ ประชากรอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ในตำบลดอนชมพู อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 6,286 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยนี้ คือ ผู้ที่อาศัยอยู่ในตำบลดอนชมพู อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 13 หมู่บ้าน จากการสุ่มตัวอย่างจากสูตรการคำนวณของ ยามาเน่ (Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และค่าความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่างกำหนดเป็น 0.05

2.3 การสุ่มตัวอย่าง

การวิจัยนี้ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Non-probability Sampling) โดยการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) สุ่มกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้ง 13 หมู่บ้าน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ทั้งนี้จะเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างพร้อมให้ความร่วมมือ ด้วยความสมัครใจในการตอบแบบสอบถามเท่านั้น

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยมีส่วนประกอบ 3 ส่วน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง เป็นคำถามแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้าน ในตำบลดอนชมพู อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา เป็นแบบสอบถามแบบประมาณค่า

ตอนที่ 3 ประเด็นเพิ่มเติมของกลุ่มตัวอย่าง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การเก็บข้อมูล โดยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างและวิธีการเก็บแบบบังเอิญ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย

4.1 สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ ระยะเวลาในการอยู่อาศัย ใช้การแจกแจงความถี่ และ การหาค่าร้อยละ

4.2 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้านในตำบลดอนชมพู อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

4.3 การทดสอบสมมติฐาน โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบค่าเอฟ (F-test) หรือ (One-way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า

1. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 59.6 โดยมีอายุ 61 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 24.7 ส่วนมากประกอบอาชีพเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 47.6 และมีระยะเวลาในการอาศัยอยู่ในหมู่บ้านเป็นเวลามากกว่า 51 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 35.6

2. ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้านในตำบลดอนชมพู อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยรวมมากที่สุดเป็นอันดับแรก ได้แก่ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 3.88$) รองลงมาคือ ด้านคุณภาพชีวิตและด้าน

สังคม ($\bar{X} = 3.87$) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ($\bar{X} = 3.77$) ด้านการเมือง การบริหาร และการบริการ ($\bar{X} = 3.70$) ด้านเศรษฐกิจและด้านเกษตรกรรม ($\bar{X} = 3.51$) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านเป็นรายชื่อในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้าน ดังนี้

ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้าน ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อได้พิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การร่วมรับผลประโยชน์ในการพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การมีส่วนร่วมตัดสินใจในการพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การมีส่วนร่วมประเมินผลในการพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ด้านคุณภาพชีวิตและด้านสังคม พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้าน ในด้านคุณภาพชีวิตและด้านสังคม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อได้พิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ในการพัฒนาด้านคุณภาพชีวิตและด้านสังคม รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมดำเนินกิจกรรมในการพัฒนาด้านคุณภาพชีวิตและด้านสังคม การมีส่วนร่วมตัดสินใจในการพัฒนาด้านคุณภาพชีวิตและด้านสังคม และการมีส่วนร่วมประเมินผลในการพัฒนาด้านคุณภาพชีวิตและด้านสังคม

ด้านโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้านด้านโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อได้พิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ รองลงมา คือ ได้มีส่วนร่วมตัดสินใจในการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ การมีส่วนร่วมดำเนินกิจกรรมในการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ และการมีส่วนร่วมประเมินผลในการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค และสาธารณูปการ

ด้านการเมือง การบริหาร และการบริการ พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้านด้านการเมือง การบริหาร และการบริการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อได้พิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ในการพัฒนาด้านการเมือง การบริหารและการบริการ รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมตัดสินใจในการพัฒนาด้านการเมือง การบริหาร และการบริการ การมีส่วนร่วมดำเนินกิจกรรมพัฒนาด้านการเมือง การบริหาร และการบริการ และการมีส่วนร่วมประเมินผลในการพัฒนาด้านการเมือง การบริหารและการบริการ

ด้านเศรษฐกิจและด้านเกษตรกรรม พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้าน ด้านเศรษฐกิจและด้านเกษตรกรรมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อได้พิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

คือ การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ การพัฒนาในด้านเศรษฐกิจ และด้านเกษตรกรรม รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมตัดสินใจการพัฒนาในด้านเศรษฐกิจและด้านเกษตรกรรม การมีส่วนร่วมตัดสินใจการพัฒนาในด้านเศรษฐกิจ และด้านเกษตรกรรม และการมีส่วนร่วมประเมินผลในการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและด้านเกษตรกรรม

3. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้าน ในตำบลคอนขมพู อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า เพศ อายุ ระยะเวลาในการอยู่อาศัย และอาชีพ ที่แตกต่างกัน การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้าน ในตำบลคอนขมพู อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา แตกต่างกัน โดยสามารถสรุปการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้านในตำบลคอนขมพู อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา ได้ดังนี้

โดยภาพรวม พบว่า เพศมีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อได้พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเศรษฐกิจและด้านเกษตรกรรม ด้านการเมือง การบริหาร และการบริการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ด้านคุณภาพชีวิตและด้านสังคม ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อายุ โดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อได้พิจารณาออกเป็นรายด้านพบว่าแตกต่างกันทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้าน โดยภาพรวม พบว่าระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านแตกต่างกัน การมีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อได้พิจารณาออกเป็นรายด้านพบว่าแตกต่างกันทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อาชีพ โดยภาพรวม พบว่าระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อได้พิจารณาออกเป็นรายด้าน พบว่าแตกต่างกันทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้าน ในตำบลคอนขมพู อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับศรีนวล แดงภู ชาญฤทธิ์ โสภักดี และขวัญณา วงศ์ไพศาลสิริกุล (2561) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบชุมชนบ้านร่อง หมากร-น้อย ตำบลกลันทา อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมระดับการมีส่วนร่วมประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบชุมชน อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของเลศชาย หอมหวาน และพิชัยรัฐ หมื่นด้วง (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของ

องค์การบริหารส่วนตำบลนาอาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ผลการศึกษาพบว่า โดยภาพรวมระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของวิยะดา วรานนท์วนิช (2561) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลบ่อเงิน อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี ผลการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับมาก กล่าวได้ว่า การที่ประชาชนที่อยู่ในหมู่บ้านมีส่วนร่วมในทุก ๆ ด้าน เนื่องจากการมีส่วนร่วมนี้ส่งผลให้หมู่บ้านพัฒนาขึ้นและเป็นผลที่ดีต่อชีวิตของคนในชุมชน และประชาชนยังได้รับผลประโยชน์จากการมีส่วนร่วม เช่น ได้รับผลประโยชน์จากการปรับปรุงภูมิทัศน์ในหมู่บ้านร่วมกันในวันสำคัญต่าง ๆ ทำให้หมู่บ้านสะอาดและไม่มีมลพิษ จึงทำให้ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้าน มีผลสรุปในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้านในตำบลดอนชมพู อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมาอยู่ในระดับมาก เนื่องจากการเข้าร่วมประชาคม แสดงความคิดเห็นในการก่อสร้างถนน ระบบประปา ระบบไฟฟ้าในชุมชน รวมไปถึงการให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมดังกล่าว เช่น การร่วมปรับปรุงซ่อมแซมถนน ห้องน้ำสาธารณะ ศาลาเอนกประสงค์นั้นส่งผลให้ประชาชนได้รับผลประโยชน์จากสาธารณูปโภค สาธารณูปการที่มีคุณภาพดียิ่งขึ้น

ด้านเศรษฐกิจและด้านเกษตรกรรม การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้านในตำบลดอนชมพู อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมาอยู่ในระดับมาก เนื่องจากประชาชนได้รับผลประโยชน์จากเศรษฐกิจและเกษตรกรรม เช่น มีการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้าน การพัฒนาอาชีพในด้านต่าง ๆ เช่น การทำตู้เสื้อผ้า การทำส้มไก่อเป็นต้น ประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่ก็ประกอบอาชีพเกษตรกร มีการนำวิทยากรมาให้ความรู้แก่คนในหมู่บ้าน

ด้านคุณภาพชีวิตและด้านสังคม การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้าน ในตำบลดอนชมพู อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา อยู่ในระดับมาก เพราะว่า ประชาชนได้เข้าร่วมประชุมประชาคม แสดงความคิดเห็นในการก่อสร้างสนามกีฬา ศาลาเอนกประสงค์ ปรับปรุงภูมิทัศน์ สวนสาธารณะ และได้รับผลประโยชน์ เช่น รับการฉีดวัคซีนสุนัขหรือแมวป้องกันพิษสุนัขบ้า ได้รับการดูแลป้องกันไข้เลือดออก ใช้ลานกีฬาเอนกประสงค์ ฯลฯ ส่งผลให้คุณภาพชีวิตของผู้คนในชุมชนมีชีวิตที่ดี ทั้งด้านร่างกายและจิตใจ สามารถดำรงชีพให้เข้ากับสภาพแวดล้อมและปรับตัวเข้ากับสังคม ได้เป็นอย่างดี

ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้าน ในตำบลดอนชมพู อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่ในระดับมาก เนื่องจากการพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมเป็นปัจจัยพื้นฐานของการดำเนินชีวิตของคนในชุมชน ประชาชนส่วนมากจึงมีบทบาทในการช่วยกันพัฒนาชุมชน เช่น โครงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมภายในชุมชน ประชาชนได้มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น ไปจนถึงช่วยกันพัฒนาและปรับปรุงพื้นที่ ส่งผลให้ทุกคนในชุมชนได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนา นำไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ด้านการเมือง การบริหาร และการบริการ การมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่ในระดับมาก เนื่องจากประชาชนได้รับผลประโยชน์ที่มาก เช่น ประชาชนได้เข้าร่วมประชุมลงประชามติ แสดงความคิดเห็นในการติดตั้งระบบเสียงตามสายให้ทั่วถึงทุกครัวเรือน และช่วยกันสอดส่องดูแลช่วยเหลือซึ่งกันและกันในสถานการณ์วิกฤตต่าง ๆ ก็ทำให้ประชาชนได้รับผลประโยชน์จากส่วนนี้ตามไปด้วย

จากผลการศึกษา แสดงให้เห็นว่าการที่ประชาชนที่อยู่ในหมู่บ้านและเป็นกลุ่มตัวอย่างนั้น มีส่วนร่วมในทุก ๆ ด้านเนื่องจากการมีส่วนร่วมนี้ส่งผลให้หมู่บ้านพัฒนาขึ้นและเป็นผลที่ดีต่อชีวิตของคนในชุมชน และประชาชนยังได้รับผลประโยชน์จากการมีส่วนร่วม ได้รับการช่วยเหลือและคำแนะนำจากผู้นำในชุมชน สนับสนุนและส่งเสริมการปฏิบัติงานต่างๆ ในการพัฒนาหมู่บ้าน ในด้านโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ช่วยเหลือประสานงานความเดือดร้อน เช่น น้ำประปา ไฟฟ้า ถนนพัง ด้านคุณภาพชีวิต ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านเกษตรกรรม รวมถึงด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้มีส่วนช่วยผลักดันให้ชาวบ้านมีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้าน ตลอดจนด้านการเมือง การบริหาร และการบริการ อยู่ในระดับมาก เพราะในทุก ๆ ด้าน ชาวบ้านได้รับผลประโยชน์ร่วมกัน

เมื่อทดสอบเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้าน ในตำบลดอนชมพู อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้านที่แตกต่างกัน ด้านเพศ พบว่าแตกต่างกัน สอดคล้องกับการศึกษาของวิชญ์ หยกจินดา (2557) ศึกษาวิจัยเรื่อง ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนหมู่บ้านทุ่งกร่าง ตำบลทับไทร อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้าน ในตำบลดอนชมพู อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา แตกต่างกัน เนื่องจากในปัจจุบันเพศหญิงมีบทบาทในสังคม เพราะเพศชาย โดยส่วนใหญ่ที่เป็นหัวหน้าครอบครัวต้องออกไปทำงานต่างพื้นที่ ส่งผลให้เพศหญิงมีส่วนร่วมมากกว่า เป็นผลมาจากสังคมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง ทำให้ชายและหญิงมีความเท่าเทียมกันมากขึ้นต่างจากในอดีตที่ผ่านมา ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้านด้านอายุ พบว่าแตกต่างกันสอดคล้องกับการศึกษาของวิชญ์ ทองบพิตร (2560) ที่ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงของหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกัน ส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม แตกต่างกัน เพราะว่าผู้คนในชุมชนยังมีอายุไม่มากนัก ยังไม่เล็งเห็นถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้าน ความต่างของช่วงอายุของประชาชนนั้น เช่น ในประชาชนที่มีอายุมากกว่าก็จะมีประสบการณ์หลายอย่าง จะทำอะไรและคิดอะไรได้ดีกว่า เห็นถึงความสำคัญ ความจำเป็น รวมถึงประโยชน์ของการมีส่วนร่วมของประชาชน ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้าน ด้านระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้าน มีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้านในตำบลดอนชมพู อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา แตกต่างกัน สอดคล้องกับการศึกษาของประเดิม แพทย์รังสี (2556) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา

ท้องถิ่น : ศึกษากรณีเทศบาลตำบลท่าหลวง อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี ประชาชนที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านระยะเวลาต่างกัน มีแตกต่างกัน เนื่องจากการที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านเป็นระยะเวลานานกว่า จะเกิดความผูกพันในท้องถิ่น จึงคิดว่าจำเป็นต้องมีการพัฒนาชุมชนบ้านเกิด แตกต่างจากประชาชนที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านในระยะเวลาไม่นานจึงมีความผูกพันในท้องถิ่นน้อย และปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้านที่แตกต่างกัน นอกจากนี้ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้าน ด้านอาชีพแตกต่างกัน สอดคล้องกับการศึกษาของปณิตต์ บนขุนทด (2562) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนตำบลอิสาน อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมโดยภาพรวมในทุกด้านแตกต่างกัน เนื่องจากอาชีพที่แตกต่างกันย่อมส่งผลทำให้ การเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ในหมู่บ้านไม่ตรงกัน รวมไปถึงด้านการมีส่วนร่วมต่าง ๆ ไม่ตรงกับอาชีพของตน เช่น ทำนาตรงกับอาชีพเกษตรกร ทำให้ผลการวิจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้านในตำบลดอนชมพู อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา ที่มีอาชีพต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยนี้ไปใช้

1. ควรมีการกำหนดนโยบายด้านการมีส่วนร่วมในทุก ๆ ด้านอย่างสม่ำเสมอ ในการพัฒนาหมู่บ้าน และกำหนดนโยบายด้านการส่งเสริมตลอดจนการสนับสนุนให้ผู้นำในชุมชน และประชาชนในหมู่บ้านได้ทราบ เข้าถึงบทบาทหน้าที่ ระเบียบ กฎหมาย ที่เกี่ยวกับการพัฒนาหมู่บ้านของตน และมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน
2. ควรนำผลที่ได้จากการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนมาสรุปในภาพรวม เพื่อจัดทำมาตรฐานในการพัฒนาหมู่บ้านให้เกิดประสิทธิภาพและพัฒนาไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อเป็นการพัฒนาหมู่บ้านอย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมพัฒนาหมู่บ้านของประชาชน
2. ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่ทำให้การพัฒนาหมู่บ้านของประชาชนไม่ประสบผลสำเร็จ
3. ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ ดังนั้น ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ละเอียดมากยิ่งขึ้นกว่าการศึกษาเชิงปริมาณเพียงอย่างเดียวเท่านั้น

เอกสารอ้างอิง

- ปณิตต์ บนขุนทดและคณะ. (2562). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนตำบลอิสาน อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์. วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาลงกรณ์, 6(1), น. 209-222.
- ประเดิม แพทย์รังสี. (2556). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น: ศึกษากรณีเทศบาลตำบลท่าหลวง อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี).

เลิศชาย หอมหวน, พิชัยรัฐ หมื่นด้วง (2564). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลนาอาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 6(11), น. 210-222.

วรานนท์ เกื้ออนสิน. (2563). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดระนอง.

ในการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 11. น. 902-913.

วิยะดา วรานนท์วนิช. (2561). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงตำบลบ่อเงิน อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี. *วารสารนิติศาสตร์และสังคมท้องถิ่น*, 3(2), น. 53-66.

วิษณุ ทองบพิตร. (2560). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงของหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม. *วารสารรัชตภาคย์*, 14(34), น. 69-85.

วิษณุ หยกจินดา. (2557). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน หมู่บ้านทุ่งกว้างตำบลทับไทร อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา).

ศรีนวล แต่งภู, เขาวฤทธิ ไส้กักดี และขวัญภา วงศ์ไพศาลศิริกุล. (2561) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบชุมชนบ้านร่องหมากน้อยตำบลกลันตา อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์. *วารสารบัณฑิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาภูมิราชนิเวศน์*, 16(1), น. 255-266.